C/2025/649

10.2.2025

# ZALECENIE RADY

## z dnia 21 stycznia 2025 r.

## w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Malty

(C/2025/649)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121,

uwzględniając rozporządzenie (UE) 2024/1263, w szczególności jego art. 17,

uwzględniając zalecenie Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

**KWESTIE OGÓLNE**

(1) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego. Podstawowymi elementami zreformowanych unijnych ram zarządzania gospodarczego są: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego ([1]), wraz ze zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1467/97 w sprawie procedury nadmiernego deficytu ([2]), oraz zmieniona dyrektywa Rady 2011/85/UE w sprawie ram budżetowych państw członkowskich ([3]). Celem ram jest wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym. Ramy wspierają także poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym i w większym stopniu koncentrują się na perspektywie średniookresowej, a jednocześnie służą bardziej skutecznemu i spójnemu egzekwowaniu reguł.

(2) W centrum nowych ram zarządzania gospodarczego znajdują się krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne, przedkładane przez państwa członkowskie Radzie i Komisji. Plany mają przyczynić się do osiągnięcia dwóch celów, a są nimi: (i) zapewnienie, aby m.in. na koniec okresu dostosowawczego dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub utrzymywał się na ostrożnym poziomie, oraz aby deficyt budżetowy został w średnim okresie sprowadzony do poziomu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB i utrzymywał się poniżej tej wartości, oraz (ii) zapewnienie realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów UE. W tym celu w każdym planie należy przedstawić średnioterminowe zobowiązanie do realizacji ścieżki wydatków netto ([4]), co wiąże się ze skutecznym ustanowieniem ograniczenia budżetowego w okresie objętym planem, tzn. czterech lub pięciu lat (w zależności od zwykłej długości kadencji parlamentarnej w państwie członkowskim). Co więcej, w planie należy wyjaśnić, w jaki sposób państwo członkowskie zapewni realizację reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów (w tym związanych z procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej, w stosownych przypadkach) oraz w jaki sposób państwo członkowskie doprowadzi do realizacji wspólnych priorytetów Unii. Okres dostosowania fiskalnego obejmuje okres czterech lat, który może zostać przedłużony o maksymalnie trzy lata, jeżeli państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia pakietu odpowiednich reform i inwestycji spełniającego kryteria określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

(3) Po tym, jak plan zostanie przedłożony, Komisja ma ocenić, czy spełnia on wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Dyrektywa Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Wydatki netto w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263, tzn. wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

(4) Na zalecenie Komisji Rada ma następnie przyjąć zalecenie wyznaczające ścieżkę wydatków netto danego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, zatwierdza zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego.

**KWESTIE DOTYCZĄCE KRAJOWEGO ŚREDNIOOKRESOWEGO PLANU BUDŻETOWO-STRUKTURALNEGO MALTY**

(5) Dnia 20 września 2024 r. Malta przedłożyła Radzie i Komisji swój krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny.

**Proces poprzedzający przedłożenie planu**

(6) Aby ukierunkować dialog prowadzący do przedłożenia krajowych średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych, w dniu 21 czerwca 2024 r. Komisja przesłała Malcie, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1263, trajektorię referencyjną ([5]). Komisja opublikowała trajektorię referencyjną w dniu 20 września 2024 r. ([6]) Trajektoria referencyjna opiera się na analizie ryzyka i zapewnia, aby – do końca okresu dostosowania fiskalnego i przy braku dalszych działań budżetowych po okresie dostosowawczym – dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub pozostawał na ostrożnym poziomie w średnim okresie oraz aby deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został obniżony do poziomu poniżej 3 % PKB w okresie dostosowawczym i był utrzymywany poniżej tej wartości odniesienia w średnim okresie. Średni okres definiuje się jako okres dziesięciu lat po zakończeniu okresu dostosowawczego. Zgodnie z art. 6 lit. d) oraz art. 7 i 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 trajektoria referencyjna jest również spójna z poziomem odniesienia dla deficytu, mechanizmem zapewnienia stabilności długu i mechanizmem zapewnienia odporności deficytu. Trajektoria referencyjna Malty wskazuje, że – według założeń Komisji leżących u podstaw uprzednich zaleceń przekazanych w czerwcu 2024 r. i przy założeniu 4-letniego okresu dostosowawczego – wydatki netto nie powinny wzrosnąć o więcej niż o wartości podane w tabeli 1. Odpowiada to średniemu wzrostowi wydatków netto o 5,9 % w okresie dostosowawczym (2025–2028).

**Tabela 1: Trajektoria referencyjna przedstawiona przez Komisję Malcie w dniu 21 czerwca 2024 r.**

| | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Średnia w latach 2025–2028 |
|---|---|---|---|---|---|
| Maksymalny wzrost wydatków netto (roczny, %) | 6,0 | 5,8 | 5,9 | 5,7 | 5,9 |

Źródło: obliczenia Komisji.

(7) Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Malta i Komisja prowadziły dialog techniczny w okresie od czerwca do września 2024 r. Dialog koncentrował się na ścieżce wydatków netto przewidzianej przez Maltę i jej podstawowych założeniach (w szczególności na spodziewanym wpływie rewizji głównej na PKB), a także na planowanej realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru oraz związanych ze wspólnymi priorytetami Unii w zakresie sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, odporności społecznej i gospodarczej, bezpieczeństwa energetycznego i budowania zdolności obronnych.

(8) Z informacji przedstawionych przez Maltę w jej planie wynika, że we wrześniu 2024 r., zgodnie z art. 11 ust. 3 i art. 36 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263, państwo to zaangażowało się w proces konsultacji z partnerami społecznymi. Zgodnie z informacjami przekazanymi w planie przez Maltę środki i inicjatywy przewidziane w planie skonsultowano z Maltańską Radą Rozwoju Społeczno-Gospodarczego (MCESD), która jest platformą skupiającą najważniejszych partnerów społecznych na Malcie.

([5]) Uprzednie zalecenia przekazywane państwom członkowskim oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu obejmują trajektorie nieprzewidujące przedłużenia okresu dostosowawczego i przewidujące takie przedłużenie (tj. obejmujące okres odpowiednio 4 i 7 lat). W zaleceniach tych zawarte są również główne początkowe warunki i podstawowe założenia zastosowane w ramach średniookresowych prognoz Komisji dotyczących długu publicznego. Trajektorię referencyjną obliczono na podstawie metodyki opisanej w wydanym przez Komisję monitorze stabilności długu z 2023 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Opiera się ona na prognozie Komisji Europejskiej z wiosny 2024 r. oraz wydłużeniu tej prognozy w średnim okresie do 2033 r., a długoterminowy wzrost PKB i koszty starzenia się społeczeństwa są zgodne ze wspólnym sprawozdaniem Komisji i Rady na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en?prefLang=pl).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en?prefLang=pl#malta

**Inne powiązane procesy**

(9) W dniu 26 lipca 2024 r. Rada stwierdziła istnienie nadmiernego deficytu na Malcie ze względu na niezgodność z kryterium deficytu ([7]). Niniejsze zalecenie zbiega się z zaleceniem Rady wydanym na mocy art. 126 ust. 7 TFUE i mającym na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego na Malcie ([8]). Jednoczesne przyjęcie tych zaleceń, które jest dostosowane do przejścia na nowe ramy zarządzania gospodarczego i nim uzasadnione, zapewnia spójność między zalecanymi ścieżkami dostosowania.

(10) Dnia 15 października 2024 r. Malta złożyła projekt planu budżetowego na rok 2025. Komisja przyjęła opinię w sprawie tego projektu planu budżetowego w dniu 26 listopada 2024 r. ([9])

(11) W dniu 21 października 2024 r. Rada skierowała do Malty szereg zaleceń krajowych w ramach europejskiego semestru ([10]).

**STRESZCZENIE PLANU I JEGO OCENA DOKONANA PRZEZ KOMISJĘ**

(12) Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja oceniła plan w następujący sposób:

**Kontekst: sytuacja i perspektywy makroekonomiczne i budżetowe**

(13) Działalność gospodarcza na Malcie wzrosła w 2023 r. o 7,5 % za sprawą spożycia prywatnego i eksportu. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że w 2024 r. gospodarka wzrośnie o 5,0 %, w związku z silnym popytem krajowym i dobrymi wynikami eksportu. W 2025 r. realny PKB ma wzrosnąć o 4,3 %, ponieważ spożycie i inwestycje będą dalej wspierać wzrost. Oczekuje się, że w 2026 r. realny PKB wzrośnie o 4,3 %, ponieważ gospodarka utrzyma dynamikę wzrostu. Spodziewane jest, że w horyzoncie prognozy (tj. w latach 2024–2026) potencjalny PKB na Malcie będzie rosnąć w dobrym tempie (średnio 4,9 %), co wynika z silnego wkładu pracy i, w mniejszym stopniu, z akumulacji kapitału. Stopa bezrobocia w 2023 r. wyniosła 3,5 %, a według prognoz Komisji w 2024 r. wyniesie ona 3,2 %, w 2025 r. – 3,1 %, a w 2026 r. – 3 %. Prognozowane jest, że inflacja (deflator PKB) zmaleje z 5,3 % w 2023 r. do 2,6 % w 2024 r. i oczekuje się, że osiągnie 2,5 % w 2025 r. oraz 2,1 % w 2026 r.

(14) Jeżeli chodzi o rozwój sytuacji budżetowej, w 2023 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Malcie wyniósł 4,5 % PKB. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że osiągnie on 4 % PKB w 2024 r. i będzie dalej spadać do poziomu 3,5 % PKB w 2025 r. oraz, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki, do poziomu 3,1 % w 2026 r. Prognoza Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. uwzględnia projekt budżetu Malty na 2025 r., który w październiku został przedłożony przez rząd parlamentowi narodowemu. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wynosił 47,4 % PKB na koniec 2023 r. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że na koniec 2024 r. wskaźnik zadłużenia wzrośnie do 49,8 % PKB. Prognozowany jest jego dalszy wzrost do poziomu 50,4 % PKB na koniec 2025 r. i 50,2 % PKB na koniec 2026 r. W prognozie budżetowej Komisji nie uwzględnia się zobowiązań politycznych zawartych w planach średniookresowych jako takich, dopóki nie zostaną one poparte konkretnymi środkami z zakresu polityki, które zostaną zapowiedziane w wiarygodny sposób i wystarczająco szczegółowo określone.

**Ścieżka wydatków netto i główne założenia makroekonomiczne przedstawione w planie**

(15) Krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres czterech lat.

(16) Plan zawiera wszystkie informacje wymagane na mocy art. 13 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(17) W planie zobowiązano się do realizacji ścieżki wydatków netto wskazanej w tabeli 2, odpowiadającej średniemu wzrostowi wydatków netto na poziomie 5,9 % w latach 2025–2028. Średni wzrost wydatków netto, podany w planie w odniesieniu do okresu dostosowawczego (2025–2028), jest zasadniczo zgodny ([11]) z trajektorią referencyjną przekazaną przez Komisję w dniu 21 czerwca 2024 r. W planie zakłada się, że dynamika wzrostu potencjalnego PKB spadnie z 5,1 % w 2024 r. do 4,8 % w 2025 r., a następnie do 4,6 % w 2026 r., po czym utrzyma się na stabilnym poziomie do 2028 r. Ponadto w planie przewiduje się, że stopa wzrostu deflatora PKB zmniejszy się z 3,1 % w 2024 r. do 2,6 % i pozostanie na tym poziomie do 2028 r.

([7]) Dz.U. L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj.
([8]) Zalecenie dotyczące zalecenia Rady mającego na celu likwidację nadmiernego deficytu na Malcie, 26.11.2024, COM(2024) 955 final.
([9]) Opinia Komisji w sprawie projektu planu budżetowego Malty, 26.11.2024, C(2024) 9061 final.
([10]) Zalecenie Rady z dnia 21 października 2024 r. w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej Malty.
([11]) Różnica nie jest widoczna ze względu na zaokrąglenie.

**Tabela 2: Ścieżka wydatków netto i główne założenia przedstawione w planie Malty**

| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Średnia w okresie obowiązywania planu w latach 2025–2028 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Wzrost wydatków netto (roczny, %) | 7,4 | 6,0 | 5,8 | 5,8 | 6,1 | 5,9 |
| Wzrost wydatków netto (skumulowany, od roku bazowego 2023, %) | 7,4 | 13,8 | 20,4 | 27,4 | 35,2 | nie dotyczy |
| Wzrost potencjalnego PKB (%) | 5,1 | 4,8 | 4,6 | 4,6 | 4,6 | 4,7 |
| Inflacja (wzrost deflatora PKB) (%) | 3,1 | 2,6 | 2,6 | 2,6 | 2,6 | 2,6 |

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty i obliczenia Komisji.

**Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na dług sektora instytucji rządowych i samorządowych**

(18) Jeżeli ścieżka wydatków netto, do której zobowiązano się w planie, i leżące u jej podstaw założenia się urzeczywistnią, dług sektora instytucji rządowych i samorządowych nieznacznie zmaleje, według planu, z 49,2 % PKB w 2024 r. do 48,8 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.), zgodnie z poniższą tabelą. Według planu oczekuje się, że po zakończeniu okresu dostosowawczego, w perspektywie średnioterminowej (tj. do 2038 r.) wskaźnik zadłużenia będzie dalej spadał w średnim okresie, osiągając poziom 42,3 % PKB w 2038 r. Tym samym, zgodnie z planem dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostawałby w średnim okresie poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 60 % PKB. Jest to wiarygodne w świetle założeń planu, ponieważ przewiduje się, że dług będzie pozostawać – zgodnie ze wszystkimi deterministycznymi testami warunków skrajnych w ramach przeprowadzonej przez Komisję analizy stabilności długu – poniżej 60 % PKB do 2038 r. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym długu, określonym w art. 6 lit. a) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

**Tabela 3: Zmiany długu oraz wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych przedstawione w planie Malty**

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2038 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Dług publiczny (% PKB) | 47,3 | 49,2 | 49,8 | 49,9 | 49,5 | 48,8 | 42,3 |
| Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB) | - 4,5 | - 4,0 | - 3,8 | - 3,4 | - 3,0 | - 2,6 | - 2,1 |

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty.

**Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych**

(19) Przy założeniu ścieżki wydatków netto zawartej w planie i przyjętych w nim założeniach przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie stopniowo malał, z poziomu 4 % PKB w 2024 r. do 3,0 % PKB w 2027 r. i 2,6 % PKB w 2028 r. Tym samym, zgodnie z planem wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.) wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Ponadto, w ciągu dziesięciu lat następujących po okresie dostosowawczym (tj. do 2038 r.) deficyt budżetowy nie przekroczyłby 3 % PKB. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym deficytu, określonym w art. 6 lit. b) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

**Profil czasowy dostosowania fiskalnego**

(20) Opisany w planie profil czasowy dostosowania fiskalnego, mierzony jako zmiana strukturalnego wyniku pierwotnego, jest zasadniczo liniowy, zgodnie z wymogiem art. 6 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z klauzulą dotyczącą zabezpieczenia przed koncentrowaniem wysiłku na rzecz dostosowania fiskalnego na etapie końcowym okresu dostosowawczego, o którym to zabezpieczeniu mowa w art. 6 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

**Tabela 4: Zmiany strukturalnego wyniku pierwotnego przedstawione w planie Malty**

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Strukturalny wynik pierwotny (% PKB) | - 3,5 | - 2,7 | - 2,2 | - 1,7 | - 1,2 | - 0,8 |
| Zmiana strukturalnego wyniku pierwotnego (pp.) | nie dotyczy | 0,8 | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,4 |

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty.

**Spójność z procedurą nadmiernego deficytu**

(21) Ścieżka wydatków netto określona w planie jest zgodna z wymogami w ramach procedury nadmiernego deficytu (w szczególności z minimalną roczną korektą strukturalną określoną w art. 3 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia Rady (WE) 1467/97).

**Spójność planu z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu**

(22) Wymóg części zapobiegawczej paktu określony w art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 dotyczący mechanizmu zapewnienia odporności deficytu, który to mechanizm ma zapewnić wspólny margines względem wartości odniesienia deficytu wynoszącej 3 % PKB, ma zastosowanie do Malty od 2028 r., ponieważ planuje się, że deficyt zostanie obniżony do poziomu poniżej 3 % PKB od 2027 r. W celu osiągnięcia wspólnego marginesu odpornościowego w ujęciu strukturalnym wynoszącego 1,5 % PKB roczna poprawa strukturalnego wyniku pierwotnego w 2028 r. nie powinna wynosić zatem mniej niż 0,4 % PKB, jeżeli deficyt strukturalny pozostawał powyżej 1,5 % PKB w 2027 r. Dostosowanie fiskalne, które wynika z zawartych w planie zobowiązań politycznych i założeń makroekonomicznych, wynosi 0,4 % w 2028 r. W związku z powyższym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu.

**Spójność planu z mechanizmem zapewnienia stabilności długu**

(23) Według planu dług sektora instytucji rządowych i samorządowych ma pozostawać w całym okresie dostosowawczym poniżej poziomu 60 % PKB. W związku z tym, zgodnie z planem, mechanizm zapewnienia stabilności długu nie ma zastosowania.

**Założenia makroekonomiczne planu**

(24) Plan opiera się na zestawie założeń makroekonomicznych i budżetowych, które są zgodne z założeniami Komisji przekazanymi państwom członkowskim w dniu 21 czerwca 2024 r. Uwzględniono w nim dodatkowe dostępne informacje w porównaniu z trajektorią referencyjną i dodano odpowiednio zaktualizowane wskaźniki makroekonomiczne i budżetowe. Aktualizacja ta nie ma znaczącego wpływu na średni wzrost wydatków netto w planie w porównaniu z trajektorią referencyjną.

**Strategia fiskalna w planie**

(25) Zgodnie z przyjętą w planie orientacyjną strategią fiskalną zobowiązania dotyczące wydatków netto zostaną wypełnione w dużej mierze przez ograniczanie wydatków. Orientacyjny zestaw środków z zakresu polityki obejmuje stopniowe ograniczanie zależności od dotacji w energetyce, co mają ułatwić reformy strukturalne i inwestycje strategiczne w sektorze energetycznym służące promowaniu odnawialnych źródeł energii i zwiększeniu efektywności energetycznej. Dokładne określenie odpowiednich środków z zakresu polityki będzie potwierdzane lub dostosowywane i określane ilościowo w budżetach rocznych. Równocześnie istnieją ryzyka zagrażające wdrożeniu zawartej w planie orientacyjnej strategii fiskalnej, wynikające ze wciąż dużej niepewności związanej z dokładnym określeniem środków. Co więcej, w projekcie planu budżetowego na 2025 r. określono środki z zakresu polityki, za pomocą których osiągnięte zostanie zobowiązanie dotyczące wydatków netto na 2025 r ([12]).

([12]) Zob. opinia Komisji w sprawie projektu planu budżetowego Malty, 26.11.2024, C(2024) 9061 final.

**Opisane w planie zamiary dotyczące reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów Unii**

(26) W planie opisano zamiary polityczne dotyczące reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, a w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów, oraz służących realizacji wspólnych priorytetów UE. Plan przewiduje 143 reformy i inwestycje uwzględniające wspólne priorytety Unii, z których 32 są wspierane finansowo z RRF, a 23 – z funduszy polityki spójności.

(27) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, łącznie z celami klimatycznymi określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 oraz celami określonymi w maltańskim krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030, plan obejmuje środki dotyczące usprawnienia procesów wydawania pozwoleń dla elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych (uwzględnione w planie odbudowy i zwiększania odporności (RRP)) oraz kontynuację programów zachęcających do korzystania z technologii energii odnawialnej przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa. Środki te mają między innymi na celu realizację zaleceń krajowych dotyczących zmniejszenia zależności od paliw kopalnych i promowania odnawialnych źródeł energii, wydanych przez Radę w latach 2020–2024. Plan obejmuje również środki mające na celu promowanie modernizacji prywatnych i publicznych budynków niemieszkalnych (uwzględnione w RRP) oraz wdrożenie przez MŚP audytów energetycznych, które wraz z innymi środkami mają przyczynić się do realizacji zaleceń krajowych dotyczących efektywności energetycznej na lata 2019–2023. Plan przewiduje również duże inwestycje w zakłady termicznego przekształcania odpadów i przetwarzania organicznego, a także reformy zawarte w RRP dotyczące odpadów z budowy i rozbiórki, które to reformy, między innymi, mają przyczynić się do realizacji zalecenia krajowego z 2020 r. dotyczącego gospodarowania odpadami. Środki zawarte w planie dotyczące optymalizacji instalacji wody pitnej mają na celu między innymi realizację zalecenia krajowego z 2019 r. dotyczącego gospodarowania zasobami i zasobooszczędności. Środki przewidziane w planie mające służyć wzmocnieniu zrównoważonych form transportu i infrastruktury w różnych rodzajach transportu oraz inne środki, w tym przewidziane w RRP, mają na celu realizację zaleceń krajowych dotyczących zmniejszenia zatorów komunikacyjnych i emisji z transportu drogowego, wydanych przez Radę w latach 2019–2024. Plan obejmuje również środki poprawiające odporność, zdolności i bezpieczeństwo rządowej infrastruktury cyfrowej (ujęte w RRP), poprawę dostępu do technologii cyfrowych (częściowo przez środki przewidziane w RRP) oraz inne środki, takie jak ulepszenie portalu internetowego maltańskiego rejestru działalności gospodarczej, które mają między innymi przyczynić się do realizacji zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących przyspieszenia transformacji cyfrowej.

(28) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący odporności społecznej i gospodarczej, łącznie z Europejskim filarem praw socjalnych, plan obejmuje środki mające na celu wprowadzenie mechanizmów zachęt do przedłużania kariery zawodowej po osiągnięciu wieku emerytalnego i dywersyfikacji dochodów na emeryturze. Środki te, wraz z innymi środkami zawartymi w planie, mają na celu realizację zalecenia krajowego z 2019 r. dotyczącego stabilności systemu emerytalnego. Plan obejmuje również środki mające zabezpieczyć środki medyczne o krytycznym znaczeniu, wzmocnić podstawową opiekę zdrowotną i zapewnić zrównoważoną siłę roboczą, również w ramach reform przewidzianych w RRP mających na celu poprawę warunków dla pracowników zagranicznych. Celem jest między innymi realizacja zaleceń krajowych z 2019 i 2020 r. dotyczących wzmocnienia zrównoważonego charakteru i odporności systemu opieki zdrowotnej. Środki przewidziane w planie dotyczące poprawy uczenia się przez całe życie, podnoszenia i zmiany kwalifikacji oraz poprawy jakości edukacji i dostępu do niej, a także inne środki, w tym środki przewidziane w RRP, mają na celu realizację zalecenia krajowego dotyczącego kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu, wydanego przez Radę w 2019 r., zalecenia z 2023 r. dotyczącego podnoszenia umiejętności i kompetencji w odpowiedzi na zieloną transformację, a także zalecenia z 2024 r. dotyczącego jakości kształcenia i szkolenia i ich dostosowania do potrzeb rynku w celu rozwiązania problemu niskich wyników kształcenia. Ponadto plan obejmuje środki mające wspierać kapitał wysokiego ryzyka oraz reorganizację krajowych ram badań naukowych i innowacji, których celem jest m.in. realizacja zalecenia krajowego z 2020 r. dotyczącego promowania inwestycji prywatnych oraz zaleceń krajowych z 2019 r. i 2020 r. dotyczących badań naukowych i innowacji. Środki służące wzmocnieniu prokuratury (uwzględnione w RRP) oraz dalsze działania na rzecz wykrywania i ścigania korupcji (uwzględnione w RRP) będą miały na celu między innymi realizację zaleceń krajowych dotyczących wzmocnienia niezależności i skuteczności wymiaru sprawiedliwości wydanych przez Radę w 2019 i 2020 r. oraz zalecenia krajowego dotyczącego wzmocnienia ram zarządzania, wydanego przez Radę w 2019 r. Ponadto plan obejmuje środki dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i opodatkowania, takie jak dalsze wdrażanie strategii jednostki analitycznej wywiadu finansowego (FIAU) na lata 2023–2026 oraz wprowadzenie nowych przepisów dotyczących płatności przychodzących i wychodzących (uwzględnione w RRP), które to środki będą miały na celu realizację zaleceń krajowych dotyczących postępów we wzmacnianiu ram przeciwdziałania praniu pieniędzy, wydanych przez Radę w 2019 i 2020 r., oraz zaleceń krajowych dotyczących ograniczania praktyk agresywnego planowania podatkowego wydanych przez Radę w latach 2019–2024.

(29) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący bezpieczeństwa energetycznego, plan obejmuje środki usprawniające procesy wydawania pozwoleń dla elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych oraz wspierające inwestycje w odnawialne źródła energii, a także wzmacniające sieci energetyczne i zdolności magazynowania (uwzględnione również w RRP).

(30) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący zdolności obronnych, plan obejmuje inwestycje w modernizację infrastruktury wojskowej, zwiększenie cyberbezpieczeństwa i dostosowanie do Europejskiej strategii przemysłowej w zakresie obronności.

(31) W planie przedstawiono informacje na temat spójności i, w stosownych przypadkach, komplementarności z funduszami polityki spójności i maltańskim RRP w różnych obszarach, w tym w obszarach cyfryzacji i modernizacji administracji publicznej, promowania zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, wspierania odporności w sektorze zdrowia przez zapewnienie silnej i zrównoważonej siły roboczej oraz wzmacniania odporności rynku pracy, postępów w zakresie równouprawnienia płci oraz podnoszenia umiejętności.

(32) W planie omówiono potrzeby Malty w zakresie inwestycji publicznych związanych ze wspólnymi priorytetami UE i ma on na celu przyczynienie się do ich realizacji. Na potrzeby sprawiedliwej zielonej transformacji Malta określa potrzeby inwestycyjne związane z odnawialnymi źródłami energii, efektywnością energetyczną, przystosowywaniem się do zmiany klimatu, gospodarką o obiegu zamkniętym, zapobieganiem zanieczyszczeniom i ochroną różnorodności biologicznej. Na potrzeby sprawiedliwej transformacji cyfrowej w planie określono potrzeby inwestycyjne związane z umiejętnościami cyfrowymi, transformacją cyfrową przedsiębiorstw oraz bezpieczną i zrównoważoną infrastrukturą cyfrową. W odniesieniu do odporności społecznej i gospodarczej, w tym Europejskiego filaru praw socjalnych, określono potrzeby inwestycyjne w dziedzinie aktywnej polityki pracy i usług społecznych, wczesnej edukacji, uczenia się przez całe życie oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, infrastruktury zdrowotnej i zrównoważonej turystyki. W odniesieniu do bezpieczeństwa energetycznego określono potrzeby inwestycyjne w zakresie infrastruktury energii odnawialnej, zwłaszcza energii słonecznej i wiatrowej, efektywności energetycznej oraz rozwoju inteligentnych sieci i rozwiązań w zakresie magazynowania energii. W odniesieniu do budowania zdolności obronnych Malta określa potrzeby inwestycyjne w zakresie swoich zdolności obronnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa narodowego i europejskiego.

**Wnioski z oceny Komisji**

(33) Ogółem Komisja jest zdania, że plan Malty spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

**OGÓLNE WNIOSKI RADY**

(34) Rada z zadowoleniem odnotowuje średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty i uważa, że jego pełna realizacja doprowadziłaby do zapewnienia zdrowych finansów publicznych i wspierania stabilności długu publicznego, a także zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu.

(35) Rada przyjmuje do wiadomości dokonaną przez Komisję ocenę planu. Rada zwraca się jednak do Komisji, by oceny przyszłych planów przedstawiała w odrębnych dokumentach zamiast w zaleceniach Komisji dotyczących zaleceń Rady.

(36) Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji dotyczącą ścieżki wydatków netto i głównych założeń makroekonomicznych przedstawionych w planie, w tym w związku z uprzednimi zaleceniami Komisji, a także wpływu przewidzianej w planie ścieżki wydatków netto na deficyt budżetowy i dług publiczny. Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji, zgodnie z którą założenia makroekonomiczne i budżetowe – choć w niektórych przypadkach różnią się od założeń Komisji, m.in. dlatego, że uwzględniają zaktualizowane dane makroekonomiczne i budżetowe – są ogólnie należycie uzasadnione i poparte solidnymi argumentami ekonomicznymi. Rada przyjmuje do wiadomości zawartą w planie ogólną strategię fiskalną oraz zagrożenia dla przedstawionej prognozy, które mogą wpłynąć na urzeczywistnienie scenariusza makroekonomicznego i założeń leżących u jego podstaw oraz na realizację ścieżki wydatków netto. W szczególności Rada z zadowoleniem przyjmuje także fakt, że przed przedłożeniem planu przeprowadzono dyskusję z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na szczeblu krajowym. Rada odnotowuje również, że zagrożenia geopolityczne mogą wywierać presję na wydatki obronne.

(37) Rada oczekuje, że Malta będzie gotowa dostosowywać swoją strategię fiskalną stosownie do potrzeb, tak by zapewnić realizację ścieżki wydatków netto. Rada postanawia ściśle monitorować rozwój sytuacji gospodarczej i budżetowej, w tym zmiany leżące u podstaw scenariusza przedstawionego w planie.

(38) Rada uważa, że uzasadnione jest przeprowadzenie – odpowiednio wcześnie przed kolejną rundą nadzoru budżetowego – dalszych dyskusji w celu wypracowania wspólnego zrozumienia konsekwencji, jakie dla rocznego nadzoru mają skumulowane stopy wzrostu wydatków netto.

(39) Rada przyjmuje do wiadomości przedstawiony przez Komisję opis potrzeb i planów w zakresie reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru; podkreśla też, jak ważne jest, by takie reformy i inwestycje zostały zrealizowane. Na podstawie sprawozdań przedłożonych przez Komisję Rada oceni te reformy i inwestycje oraz będzie monitorować ich realizację w ramach europejskiego semestru.

(40) Rada oczekuje na sporządzane przez Maltę roczne sprawozdania z postępów, które to sprawozdania powinny zawierać w szczególności informacje na temat postępów w realizacji ustalonej przez Radę ścieżki wydatków netto oraz w realizacji szerzej zakrojonych reform i inwestycji w kontekście europejskiego semestru.

(41) Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Rada powinna zalecić Malcie przyjęcie ścieżki wydatków netto przedstawionej w planie,

NINIEJSZYM ZALECA Malcie:

1. Zapewnienie, aby wzrost wydatków netto nie przekraczał maksymalnych wartości określonych w załączniku I do niniejszego zalecenia.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 stycznia 2025 r.

*W imieniu Rady*

*Przewodniczący*

A. DOMAŃSKI

*ZAŁĄCZNIK I*

**Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto**
**(roczne i skumulowane stopy wzrostu, w ujęciu nominalnym)**

**Malta**

| Rok | | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|---|
| Stopy wzrostu (%) | Roczne | 6,0 | 5,8 | 5,8 | 6,1 |
| | Skumulowane (*) | 13,8 | 20,4 | 27,4 | 35,1 |

(*) Skumulowane stopy wzrostu oblicza się poprzez odniesienie do roku bazowego 2023. Skumulowane stopy wzrostu wykorzystuje się w ramach rocznego monitorowania zgodności ex post w rachunku kontrolnym.